

PERŽVALGA.

„Vienyb. Lietuvninkų“ Redakcijai.

Per jūsų rankas gavome \$175.60, paskirtus revoliucijos reikalams. Pinigus pasiuntėme Centraliniam Komitetui Lietuvos.

5. V. 04. „Darb. Balso“ Redakcija.
(Žiur. „Aukos rev. reikalams“, N. 14, 169. pusl.)

„V-bės“ Red.)

— „Vil. Žiniuose“ skaitome: „Rymas. Kun. V. Liegus mums praneša, kad Velykų Subatoje šv. Tėvas, ant privatiško pasiklausymo, priėmė nuo jo 292 rub., kaip auką, kurią kun. J. Ambrožas surinko Vilniuje. Šv. Tėvas širdingai dėkavoje, nors ir už mažą aukele, rinkė jui, aukėjoms ir aukėjams, visai Lietuvai ir Redaktoriumi naujo lietuviško dienraščio suteikė Apaštališką palaiminimą.“

Jeigu tas aukas surinko tas pats kun. Ambrožas, kurį ir Ambrazevyčia arba Ambrazejum vadina, o kuris išleidžia mėnesininką „Bitininką“, tai lyg keistai išrodo, kad šv. Tėvas už tuos pinigus suteikė palaiminimą ne „mėnesininko“, o tik „dienraščio“ (t. y. Vil. Žinių) Redaktoriumi. . . . Bet tai niekis. Svarbiausia tai, kad kada Vilniaus apygardėj ir toliau dvarponiai, liaudies engėjai, sušuko: „Karaul! Liaudis prieš mus sukilo! Prašalinkim jos vargą, tai nurims. . .“ tai tada Vilniaus buržujai, be jokios baimės, perkasi „apaštališkus palaiminimus“ už liaudies pinigus ir taip įžuliai pasityčioja iš tos liaudies vargo. Lėkimo ironija!

— Gavome nuo Peterburgo Lietuvių Savitarpinės Pašelpos Draugijos Valdybos vardo apgarsinimą „Lietuviško Vakarų“ rengiamo ant 23 d. Balandžio naudai tos draugijos. Visas apgarsinimas rašytas maskoliškai, išskiriant tik titulą dramose — „Audra giedroje“ — kuri tą vakarą turėjo

but atlošta. Kodėl nerašo ir lietuviškai — nežinia.

— Boleslavas Dluski, vienas iš svarbesnių lenkmečio (1863-64) vadų Lietuvoje, 11 d. geg. numirė Krokavoje. Laikė sukilimo jis vadinosi Jablonovskiu ir atsizymėjęs prieš maskolius kur ten Tauruose (?), ties Š:enapoliais ir Lenčiais.

— Šiaulių (Kauno gub.) ligonbuty 22 d. Balandžio mirė Steponas Žiupsnis. Jis dirbo „ant tautiškos dirvos“ ir 1890 m. buvo ištremtas ant dviejų metų į Saratovo guberniją. Pagrįžęs ir gi nesiliovė darbavęsis. Lydint Žiupsnio lavoną į kapus, ant jo grabo buvo uždėtas vainikas su parašu: „Kovojušiam už laisvę S. Žiupsniui nuo draugų.“

— „Gazeta Buffaloska“ N. 18 raše: „Nėdėlioje girdėjome karštus šaukimus po lenkiškas bažnyčias, kad parapijonai atmintų apie dievmaldystes prieš Švenčiausios Panos Marijos, ir kad kiekviens atneštų nors porą centukų, nes reikalas labai didis: nes šventa Marija reikalauja naujos skrybelės, naujos suknelės, o gal ir kvietkų bukieto.“ Prieš tą „bliuznerstą“ pakilo lenkų dvasiškija su ilgu ir narsiu protestu „Gazetoje Katolickoje“, po kuriuom pasirašo 22 kunigai. Nors „Gaz. Buf.“ pasakė teisybę, bet visai netikusioj formoj; prieš tos formos kunigai ir galėjo lengvai prikibti.

— „Kurjer Tygodniowy“ rašo „Šiek tiek apie politiskus kalinius Lietuvoje“, ištikrųjų gi vien tik Vilniuje, kur naujamjam Lukiškių kalėjime esą kelios dešimtys polit. kalinių, daugiausiai vietinių žydų, bet, girdi, nestoka ir lenkų. „Tiktai Rusų visiškai nėra, nors nemažai yra sąnarių rusų socialistiškų organizacijų.“ Toliaus sako, kad po žydų „Bundo“ tai Lenkų Socialistų Partija (P.P.S.) esanti stipriausia socialistų organizacija Lietuvoje

(?!?). Lietuvių socialdemokratų visai nemato (ant galo, tą rašo tik apie Vilnių, kurį, turbut, ir Lietuva vadina!). Jei taip yra Vilniuje, tai da galėtum patikėt, kad ir tą nebutų gryna teisybė, bet Lietuvoj!... Toliaus išskaito lenkus sėdinčius Lukiškių kalėjime: 1) Henryk Černiavski, advokatas; 2) Dr. Feliks Perl; 3) Antoni Ilinič, mok. chem.-tekniškos mokyklos; 4) Kuzaiec, pašytojas; 5) Jan Šatkovski, mok. chem.-tek. mok.; 6) Dr. Feliks Zaks. „Teip gi, girdi, rodos (zdaje się), yra lenku, pabriko darbininkas, Hipolit Vasilevski“, prigulintįs prie Socialistų-revoliucionierių Partijos.

— Kokią tą lietuviškai išguldytą maldaknygę Vilniaus Rymo-Katalikų dijecezijos valdybą atmetė, dėl to, kad — anot jos — „pažymėtasis rankraštis parengtas sulyg reikalavimais sintaksio, o ne pagal išsenovės įsigyvenusio papročio“ per ką esą „kaikurie išsireiškimai“ „pasidaro ne visiems suprantamais ir neteisingais“(!)

Apie tą atsitikimą „Vilens. Viestnike“, patilpo kasžin kenno, pasirašiusio „K. Ž.“, laiškas į redakciją, kuriame stebisi, kad dvasiškoji valdžia maldaknyges su sintaksio parašytas išranda ne visiems suprantamoms ir (kas aščiau!) ne teisingoms, o pagiria tokias, ką pilnos aršiausių barbarizmų, — ir užbaigia: „Teip, mūsų dvasiška valdžia labai liogiška! Bet mes vis tik gana gražiai žinom dėlko!“ — Jie žino: dėlko, bet kodėl nepasakė ir kitiems? Rods, galima dasiprotėt.

Isz Lietuvos.

Piviskiai, Snavkų gub.

Per vieną jomarką važiavo rinka vienas ukininkas (A.B.) iš Griškabudžio valsčiaus. Piviskių rinka labai pakalni. Todėl, važiuojant į pakalnę, minėtas ukininkas laikė vadžias

ir vezimą iš užpakalio, o už rodikliaus laikė jo sunus, kad kam nors neįdurtų. Staptelėjo vienam daikte, kur per kokį mąstą stovėjo žemsargys Gidijonas. Šits atsigręžęs užriko ant vaicino, ko jis tylis, ko nešaukęs, kad pasitrauktų. Ir užsikėse su nagaika (žemsargiai per jomarkus vis su nagaikoms vaikščioja). Bet ne muše. Vaikins ne kvailas buvo ir nesidavė keikti žemsargiui. „Ko čia, sako, reki? lyg kas čia pasidarė?“ Žemskis tuojaus jį nutvėrė ir nuvedė į „kozą“. . . . Vakare tėvas šiaip taip jį išėmė iš tų. Žemsargiai susiderėjo, kad jiems „užpundyti“ gerai, tai paleisia. Teip ir buvo. Pragirdė ar tris rublius. Bet A. B. nesumanus žmogus, nes užmiršo už tą „meilę“ pareikalaut, kad sunaus „prasizengimo“ neįrašytų į protokolą ir nepaduotų į teismą. Butų dar primetęs kiek. Jis nesuprato žemsargių mislies. Tikėjosi, kad viskas bus gerai.

Po kiek laiko paragina į Butką, į teismą. Ugi nusprendžia: 10 parų sėdėt, ar 20 rublių mokėt, už. . . „pasipriešinimą valdžiai“. Bet kad sunus dar buvo ne metuos, tai Griškabudžio valsčiaus vaitas (Jasevyčia) užsikurijo, kad tą baudą atliktų tėvas. Ir tai tik pinigais, ne sėdėjimu, kadangi jis ne beturtis. Jasevyčia neblogas žmogus, bet vis pasirodė valdžios tarnu, vietoj buti tarnu tų, kurie jį iširinko. Taip su visais valdininkais, kad juos šimts! . . . A. B. sunus po bylai parašė skundą į Senapilės prokuratorių. Ir laukė atsakymo. Bet daugiau kaip metus nesulaukė. Mislįjo, kad liks be pasekmės. O čia vaitas su raštininku spiria kaip gyvai greičiau užsimokėti, nes toliau galį buti blogiau. Užsimokėjo.

Neseniai A. B. paragino į Bliuviškius (čia Grišk. valsčiaus raštinė) ir sekretorius

perskaitė jam raštą nuo prokuratoriaus, kad jis (A. B.) skundęs Gidijoną gal turėdamas iš seniaus piktumą ant jo... kad Gidijonas užpuolė be reikalingai per jomarką, tai jis esąs kaltas, bet caro manifestas jam dovanoja tą kaltę. O A. B. 20 rublių ar sugrąžis?..

Tokia mat dar ir šiandien teisybė mūsų valdžios, kuri dabar jau rodosi daug minkštesnė. Vienok teisingumo nuo valdžios galėsime laukti tik tada, kada visa, ir augštesnėji valdžia bus mūsų pačių išrenkama, kada šios dienos cariška valdžia pasidarys teip minkšta, kaip ši pavasarį Pilviškių dumbynas, kurį mes kas nedėl, atėję į bažnyčią, mindžiojam be pasigailėjimo... .

Bet jau Gidijoną velnias išnešė iš Pilviškių. Sako, kad jį išvarė į Mandžuriją į karę. Tai but labai geras daiktas, gal koks japonas jam užmokės kulka už padarytas žmonėms skriaudas. O kiti persekiotojai gal čia pat, namie, neužilgo ras Mandžuriją.

Peterburgas.

(Iš privatiškų laišku).

Lietuvių čia apsigyvenusių yra dikčiai: daugiau dirba dirbtuvėse, o merginos tarnauja pas ponus, bet jie mažai kuo teprišdėda prie šiandieninio revoliucijinio judėjimo Maskolijoje. Čia ne stoka ir lietuviškos inteligencijos; bet ir ji, daugiausiai, dėl gardaus karnio duonos išsijada visko savo. Teip paduodant prašymą Ministerių Rodai, kad būtų įvesta Lietuvoj lietuviška kalba mokyklose, suduose, ir kad tiesos lietuvių būtų sulygintos su tiesoms maskolių ir tt. pasirašė vos-vos 3 ypatos. Maž daug toki jau prašymai buvo atsiųsti nuo kai-kurių valdčių. Ar tas bus išpildyta, ar ne — nežinia; bet kaip inteligentiškuos rateliuos kalba (kad tik būtų tiesa) tai girdi,

tiesos visų tautų Maskolijoje bus sulygintos su maskolių tiesoms, bus įvestos didelės reformos, o gal-but bus duota ir pati konstitucija. (!?)

Nepersenei karės Ministerijoje buvo roda kurioj dalyvavo turinti autoritetą generolai kurie tarp kito ko nusprendė, kad Maskolijos atsargos (zapasni) kareiviai yra šavis netinkami karei ir todėl naujų mobilizacijų nedaryt. (Lyg šiol nepadaryta mobilizacija tik 200 pavietų, o likusiuose 700 padaryta: kur kartą, o kai-kur ir dukart). O jei ir mobilizuot, tai juos palikti vieton išveštų į Mandžuriją pulkų ir paskui po kokių nors 12 mėnesių galima būtų ir juos vesti į Mandžuriją. (Lyg tam laikui karė tur baigtis nes čia jos nieks nenor išskirianti ratelį reikalaujančių karės ir despotišką valdžią). Tokio nutarimo priežastis yra ta jog maskolija negali ilgai karę vesti ir negali naujai mobilizuotus ne aprėdyt, ne apginkluot; arsenalai jau tušti, naujų kanuolių netur ir netur už ką pirkti, pinigų nėra, o skoljt — nieks neduoda.

Kai-kurie rusiški laikraščiai rašo, kad popas Gopon'as tapo užmuštas 22 sausio, kiti gi tvirtina, kad jis per Finlandiją dasigavo į Švediją, o paskui į Šveicariją. Bet kad popas Gopon'as yra gyvu — tai neabejotina; ir kaip teko man girdėti nuo gana įtikimos ypatos, kad kada 22 sausio naktį popicija jo jieškojo, jo draugai, kad sumaišyt šnipų pėdas paleido paskalą, buk jis išpruko į Finiją (gana maskoliams nepilanki), o jis tuom tarpu slapta dasigavo į Šiaulius (Kauno gub.) iš kur lietuviai kontrabandnešiai nuskutę barzdą ir parėdę į lietuvišką sermėgą nugabeno į Tilžią iš kur jis dasigavo į Šveicariją.

Lietuviški laikraščiai gana silpni; ypatingai „Lietuvių

Laikraštis", kuris dauguma skoliija (ir kartais paslapta) iš kitur ir p. Smilga (išleidėjas) nor įtikti visoms luomoms, bet matomai įtikis vien tik klerikalams. „Vilniaus Žinios" šiek-tiek geresnės.

Gulbinas.

Liet. Soc.-Dem. Partijos Atsišaukimai.

Visų kraštų darbininkai vienykite!
PIRMOJI GEGUŽĖS!

Draugai! Pernai apvaikščiojom mes savo šventę sunkiose aplinkybėse: gaudė kanuolės, bimbė kulkos, liejosi kraujas tolymuose Rytuose. Nuo to laiko jau šimtai ir tukstančiai mūsų draugų ištraukė į karę, ginti caro galybę, padėti jam užgrobti ir išplėsti svetimus kraštus. Ir tuomet caro sostas, prispaudimo politiško lizdas, dar mažai tesviravo. Praslinko metai. Ir jau trupa jis, jau griuva jo supuvusi ramsčiai truksta tie kieti pančiai, kurie mus varžė. Jau šįmet, mums apvaikščiojant mūsų šventę, baigiasi slogučio dienos. Ne pats per save griuva despotizmas, ne dėl nudėjimo vie no-kito augšto ar žemo valininko, bet dėl to, kad juda apačios, juda visi prispaustieji, nuogi, alkanieji, reikalaujami savo tiesų, veržiasi ir puola ant prispaudėjų.

Kryžiai ir bedarbė namie, sužeistųjų vaitojimas ir užmuštųjų lavonai Rytuose paroloveizdziai visietis, kaip netikus yra dabartinė politiška tvarka, kaip trošku gyventi, kaip reikia laisvės.

Politiški streikai skersai ir išilgai visos caro valstybės baigia ardyti netikusią tvarką, klebina visą valstybinį surėdymą.

Carizmas nenori pasiduoti. Politiška laisvė, darbininkų tiesos, — tai jo prazutis. Ir prasideda baisios, nuozmios, kruvinos imtynės. Leidžia carizmas darbininkų kraują upe-

lais, siundo tautą ant tautos, vienos tikybos (religijos) žmones ant kitos, norėdamas per naminę, savitarpinę pačių prispaustųjų kovą, kraujo praliejimą save išgelbėti, ant naujai sukrautų valdinių lavonų ir kaulų paremti ir dar sykį pastiprinti sostą. Bet veltas darbar: baigiasi carizmo dienos, jisai savo darbais atstumė dar tikinčius juom, atidarė akis tamsuoliams. Dabar visi persitikrino, jog višpataujant carizmui negali buti prispaustiems palengvinimo, nė joks laimėjimas nėra stipras, žmogaus gyvastis ir gerovė neuztikrinti.

Mūsų spėkos išaugo per tą laiką, o priešą jau turime kitokį: jau jis silpnesnis, visi jo ramsčiai išjudinti, jis pats nebeužsitiki savim, nori gelbėti kaip galima dar išgelbėti — vyliaus, derybomis, prizadais, apgauliu, nuozmumu. Bet ir tas nepadės.

Tą dieną, dieną 1-os gegužės (šįmet pripuola ji panedėli, pagal senojo kalendoriaus — 18 bal.) išnėškime mes ant gatvių nuo amžių surinktas skriaudas ir skundas, lai išgrasta plačiai ir visur mūsų reikalavimus, lai sudreba senas niekšškas svietas! Meskime darbą tą dieną visur išėikim iš dirbtuvių ir pabriku, meskim žambrius ir plugus, ištieskim sulenktus sprandus, eikim ant demonstracijų, kovokim su ginklais prieš caro budelius, šiems ant mūsų užpuolus.

Ne vieni mes esam kovoje su carizmu. Juda ir kruta visur kitų caro prispaustų tautų proletarijai, kovodami skyriumi kiekvienas savo krašte; sukildami vienu sykiu prieš carizmą, tuomi einame iš vien prieš dabartinę tvarką, visus mus slėgenčią. Ta šventė dar sykį parodys proletarijų vienybę, kurią teip nori išardyti buržuazai ir valdžia. Nepavyks jiems tas.

Draugai! Kitur dar kruta prieš

carizmą buržuazija, kuri nors maldavimais ir popieriniais grašinimais nori išderėti sau tiesas. Musų gi buržuazija, turtingieji, nuo amžių persekiojami, tyli, neturi drąsos net prašyti sau bent ko nors. Taigi ant musų pečių guli iškovojoimas kokių nors ypatingų tiesų musų kraštui, iškovojoimas Lietuvos autonomijos (saurėdystės), kur aplengvintų mums kovą su musų buržuazija ir pašalintų dar vieną jungą — maskolių buržuazijos.

Igyrim politiškas tiesas, panaikysim karę, įvesim kitą politišką tvarką ant griuvėsių esančios, įvesim kitą politišką tvarką — demokratišką respubliką, o naujai politiškai tvarkai esant galėsime lengviau pagerinti musų buvį. Ne paskutinė tai kova — kova su carizmu, dar laukia mus didesnė, paskutinė — su kapitalizmu dėl socializmo tvarkos. Stokim į kovą dabar prieš griovimo pirmojo šulo dabartinės tvarkos — despotizmo.

Visi ap'eiskit dirbtuves, švėskit visur ir visi, lai skardžiat skamba ir visur gyvų aidą iššaukia musų šauksmai:

Šalin karę!

Šalin carą!

Lai gyvuoja 8 val. darbo diena!

Lai gyvuoja laisva Lietuvos tautal!

Lai gyvuoja 1-mosios gegužės šventė.

Lietuvių Socijaldemokratų

Partija.

(Šitas atsišaukimas atspausstas lietuviškai ir lenkiškai ant tos pačios popieros. Red.)

Draugai

Darbininkai ir Darbininkės!

Dvi nedėlios mėš nėjom prieš darbo reikalavimus, kad išpildytų musų reikalavimus. Seredoje susirinkę prieš pabrinko visi vienu balsu nutarėm, kad stovėsime kaip vienas žmogus ir neisim prieš darbo. Kas gi atsitiko? Jau pėtnyčioje po pietų daug musų draugų, kaip vagys lipo per tvorą į pabrinką, kur jie pasirašė ir atidavė pasportus pabrinko valdžiai: Jie

sutiko dirbti sulaužydami duotus prizadus. Dabar pabrinko valdžia atleidžia apie 30 darbininkų už streiką. Kas juos laukia? Laukia juos vargas ir badas. Darbininkai ir darbininkės! Jug tie musų draugai, kuriuos atleidžia pabrinko valdžia, kartu su visais norėjo pagerinti musų sunkų buvį. Ar mėš tylėsime, draugai? — Ne, niekadoms! Reikalaukime tuojaus, kad tuos musų draugus priimtų atgal į pabrinką ir streikuokim, pakol to neišpildys!

Neužmirškite, kad gyvenimas musų vargingas ir reikalavimai musų teisingi. Tik su vienybe mėš galime pagerinti savo buvį; užtai turėkimės išvien ir pergalesim savo priešus darb-davėjus!

Tiems iš draugų, kurie ne pildo savo prizadėjimų, neklausio abelno nutarimo ir eina prieš darbo, mėš sunkiai atkeršysim!

Rygos Organizacija.

(Atsiųsta iš „D.Balso“ redakcijos. R.)

Mossend, Škotija.

Kovo 19 d. tapo sušaukta susirinkimas 57 kuopos T. M. D. dėlei užsimokėjimo metinės mokes ties. Atidarius susirinkimą kuopos sekretorius J. Čerkevyčia trumpai paaiškino mierius T.M.D. ragindamas mylinčius mokslą ir tėvynę rasytiesi prieš šios organizacijos; ir matomai daugumą suprato tikslą T.M.D., skubinau keletas prisirašė naujų draugų. Toliau tapo pakeltas klausimas: ar mokėti dvigubą metinę mokes tį, ar ne? Bet visiems apsvarsčius, pasirodė, kad priegulinčiom dviem, arba trimis ypatoms iš vienos šeimos, butų lyg per sunku ant syk mokėti; todėl mėš tą dalyką, beje revoliuciją, nutarėm pašelpti aukomis pagal išgalę. Trumpai paaiškinus dabartinį darbininkų padėjimą po Rusijos valdžia, ju kilančią revoliuciją; nurodžius kaip kitų

tautų darbininkai prijauciu revoliucionieriams ir ketina šelpti pinigais; kalba užsi baigė rankų plojimu ir šauksmu: Šalin carai ir despotai! Tėgyvuoja revoliucionieriai! Tėgyvuoja laisva Lietuva! Aukų surinkta, viso 16 šil. kuriais pasiuntėm „Darbininku Balso“ redakcijai. Širdingą ištariu ačiu visiems pribuvusiems ir aukavusiems draugams, kad neužmiršo ir darbininko varguolio reikalų, kovojančio už liuosybę. Dabar kada skaitlius musų draugų žymiai didinasi, bus reikalinga daryti tankiau susirinkimai, plačiau aiškinti musų mierius ir reikalus, vakarais užsiimti pasiskaitymu; ypatingai dabar, kada Lietuvos varguoliai kareiviai drąsiaus pradeda kelti ginklą prieš neprietelių tėvynės ir savo prispaudėjus, bus jiems reikalinga pagelba, pagelba! Pinigiška pagelba.

Kuopos sekr. J. Čerkevyčia.

Essai (Vokietijoje).

(Naujas Vokiečių užmanymas).

Vasario mėnesį Berlyne tapo perkratinėtas klausimas ministerių bute, link lietuvių gyvenančių Vokietijoje. Mat 1897 m. tapo išduotas įstatymas, kad visi Rusijos pavaldiniai lenkai būtų prašalinti iš Vokietijos... Prieš tai pakele balsą Vokietijos ukininkai, kad jie negauna užtektinai iš savo žemės darbininkų, kurie daugiausia važiuoja į miestus, į dirbtuves. Ant tokio pasiskundimo valdžia daleido Maskolijos lenkam apsigyventi tikslai laike laukų darbo, o ant žiemos turi grįžti į savo kraštą. Teip tai buvo ir su lietuviais. Bet Essuose pakėlė tą klausimą kun. Winc. Frinksas, kuris atlieka lietuvių dvasiškus reikalus, išreikšdamas, kad lietuviai nėra lenkais ir jie su lenkų tauta nieko bendro neturi... Po tokio tai išreiškimo lietuviai Essuose galėjo apsigyventi ir

jeigu buvai nuo kariumenės liuosas, tai nieks ir nejudino; norint prieš gerų dirbtuvių ir negaudavo darbus, bet vis dar galėjai gyventi, dirbdamas bent prieš murininku arba anglekasyklose...

Bet šįmet išėjo kits prisakymas, kuris skamba šep: visi lietuviai, paeinanti iš Suvalkų gubernijos yra priskaityti prieš lenkų ir gali pagal Vokietijos įstatymus apsigyvent tikslai ant 7 mėnesių lauko darbų, o iš industrijos darbų (tiesiai sakant, iš miestų) į 14 dienų turi būti prašalinti.

Taigi, mieli broliai ką mėš šiandien susilaukėm! Kur turime prasišalinti? Vienstypiai nelabai nė būdavoje, sakydami: važiuosiu į Angliją, iš ten į Ameriką... O apie familijų tėvus jau aš negaliu aprašyti. Kai kurie gavo paraginančias popieras, kad į 14 dienų turi apleisti miestą ir keliaut pas ukininkus į kaimus, ar kur kitur. Pati verkia, vaikučiai kabinasi rėkdami į tėvą ar motiną, nežinodami kas pasidarė, kad tėvai teip nerimuoja...

Visi tie, kurie po naujų metų į čionais atvyko, gavo paraginančias popieras ir tapo pašaukti į policiją, idant pats savo ranka pasirašytų, kad už 14 dienų iškeliauja, o tie kur seniau buna, tai sako rudenį visi tapsią išguiti. Kas bus — nežinia.

Čia pasklido „D-go Organizacijos išleisti atsišaukimai.

Angliakasiai dar laukia nuo valdžios įstatymų link didžiojo streiko.

Lietuviai keliauja po kelis iš miesto ir rašo savo gentims, kad į čia nevažiuotų.

Ateinančią savaitę, t. y. 8 gegužės, čia bus darytos bandavonės Krupo firmos greitai šaujančių kanuolių, kur bus iš svetimų šalių oficeriai, teipgi ir Rusų. Bandavonės trauksis 8 dienas.

Mums malonu girdėti brolių amerikiečių užmanymus ant

visokių tautiškų reikalų ir dedant pinigus ant: Mokslaičių, socialistiškų raštų ir revoliucijos reikalams. Bet mes jus negalime pasekti ir norint norėtume tai daryt, vienok tuščia svajonė būtų, kadangi mes patį esame čia didei persekiojami, kaip darbuose taip ir politikoje, ir kas tik vokiečiam nepatiko, tuojuos tave pašaukė į policiją ir prisako, už tiek dienų apleist miestą, o jeigu išgirstų dar pinigus renkant ant revoliucijos, tai sveiks dingęs. Nugabentų tiesiai į meškino nagus, kuris kaip pačū pinės tai ir ne' tūsi savo krašto.

Tai pranešu jums, broliai Amerikičiai, jeigu kuris iš jų genčių atsišauktų iš Essų pas jus pagalbos tai darykit storonę, kad kaip galint jį sušelpiti, kadangi toks žmogus, išvarytas iš miesto į kaimus, o ten negal susikalbėt, bus paimitas ir išgabentas per Varšavą į meškino nagus.

Tuom kart likit sveiki broliai ir seseris darbuokitės kiek galėdami idant iškovotumet sau geresnę laimę.

To veliju širdingai:

K. Vuoslis.

160-to Abkazu p. pulko
praporščiko Šidlauskio
To pulko 16-os rotos rykautojui

PRANEŠIMAS.

Apreiškiu, jog aš apleidau pulką prieš pat išėjimą manojo ešalono tolymuosna rytuosna dėlei šitokių priežasčių: 1). Pagal savo persitikrinimų aš esu priešingas visokiai karei su tikslu atimti kokiai—nors tautai laisvę. Man teisinga tiktai apsiginimo karė, o dabartinė (karė) jokiū būdu tokia nėra, nors mums melagingai tą tvirtina Rusijos atžagarėivių spauda. 2). Aš respublikonas, priešas visokios nedeokratiškos valdžios ir net ant aprubežiuotos vienvaldybės (konstitucijinio monarkizmo) žiuriu kaip ant perėjimo prie respublikoniškojo surėdymo.

Dabartinė karė, nežiurint ant visos jos paikybės (bezmyslennost'), yra pradėta ir vedama Rusijos despotiškos valdžios, priešais saprotaujančių sluogsių ir liaudies (tautos) aorus, su tikslu palaikyti pasirengusį griuti vienvaldij ar, geriausaukant, biurokratišką surėdymą. 3). Aš lietuvis, sunus per prievartą užgrobt krašto, nusto jusio visokios laisvės, sunus paskirtos nuo dabartinės Rusijos valdžios mirčiai Lietuvių tautos. Aš teturiu doriškos tiesos buti įžaliūm įrankiu prispaudimui savo krašto, nes dabartinės karės pasisekimas, kaip jau augsčiau išsitariau, palaikytų ir sustiprintų viešpataujančią valdžią Rusijoje abelnai ir Lietuvoj nuodaliai. 4). Pašauktas karėn, išvažiuodamas iš užsienio, prizadėjau savo bendraus tolymuosna rytuosna nevažiuoti. Išvažiauvau pasitikėdamas, jog karė neužilgo (puolus P.—Arturui) bus užbaigta. 5). Pašaukė mane bebunant man užsienyje 3—jo kurso studentu (NB., studentai Rusijos ribose nešaukiami). Nesugrįžus man už pusmečio mokslinėn bučiau skaitęsi iš jos pašalintų. (Berods, dėl nekurių priežasčių man prisiėjo persikelti į kitą mokslainę). Tokiu būdu važiavimas tolymuosna rytuosna lyginosi petrankimui ar net visai užmetimui moksinimosi ir todėl išsizadėjimui paskirto sau tikslo ir mano ramaus truso gyvenimo idealo. Ištikrųjū, sunku sau perstatyti, idant dvasiškai ir kuniškai karės susilpnytas žmogus begalėtų mokytis. Iš kitos pusės imant, mane būtų paleidę nuo tarnystos neveikiai, net karei pasibaigus (lyg sugrįžimo ir sutvarkymo katriumenės [pagal paprastojo jos budo]). 6). Nors savo gyvybės nebrangiū, bet statyti į pavojų ir aukauti ją teketinu tik už savo persitikrinimus ir ant naudos liaudei. 7). Nuo duotos pri-

siegos skaitausi laisvu, nes ją daviau ne iš geros valios.

Pasielgęs sulyg toms priežastimis skaitausi doriškai teisiu ir laisvu. Kitokio, labiau atsakančio, budo protesto Maskolių valdžiai neatradau.

Užbaigan pridursiu, jog skaityčiau savo pareiga grąžiti pulkui 22,50 rub. padieninių ir už 6 dienas algos ir kvotieros pinigų. Bet to nedarau todėl, jog man dar nebuvo atiduota kelionės pinigai nuo St. Sosnovicų lyg Vilniaus (apie 40 rub.).

Apicierius (praporščikas)

Šidlauskis.

17 (30) kovo 1905 m.

Šveicarijoj.

(Prisiūsta „D. B.“ red.)

Politiszkos žinios.

Politiszki sanvaitės nuotikiai.

Maskolija. Visos pasaulės atyda po senovei atkreipta ant vidurinio Maskolijos judėjimo. Bombos ir šaudymai viršinių miestuose, deginimas dvairių kaimuose; valdžia siunčia kareivius ir šuviais malšina maištininkus, bet maištai tuojuos prasideda kitoje vietoj. Ufoj tapo nugalabjtas general gubernatorius. Vairšavos gen. gubern. tik netyčia išprudo iš mirties nagų. Policija nužvelgė žmogų, prigalintį prie revoliucionierių, ir jam besislepiant nuo šnipų, bomba eksplodavo, užmušdama jį patį, detektyvus ir dar į 20 žmonių buvo sužeista. Bomba buvo parengta gen. gubernatoriui. Caras išleido manifestą duodantį liuosybę tikėjimo krikščionims. Bus valia pereiti iš stačiatikio į kitą tikėjimą, kas iki šiolei buvo baudžiama Siberija. Bet nieko nėra minėta apie žydus. Beto ta liuosybė dar tik ant popieros galima, pakolei ponavos biurokratija. Caro manifestas vargiai ir akis įstengs apmulyt. Žmonės jau papratę neištikt. Ministerių komitetas nusprendė nepauai-

kinti dar pašportų sistemos prie dabartinio padėjimo. Teipgi cenzura lieka posenovei. O Vladimiro gubernatorius net išleido paliepiną savo urėdinkams surinkti žinias apie ypatas, skaitančius tulus jo nužvelgtus maskoliškus (cenzuruotus) laikraščius. Tokiu būdu ikišiol valdžia nesiskubina užganėdinti žmonių reikalavimus, elgiasi nedrąsiai, netaktiškai, ir liuosybė galės tiktai buti atsieкта per kruviną revoliuciją. Buligino komisija pabaigė savo darbą, tik dar neapgarsino. Ji sušiekia balsą žmonių atstovams su aprubežiuota politiška galybe. Sunku tikėtis, kad įvykdinimas jos plėnų galėtų užganėdinti viuosmenę. Ukininkų reikalams paskirta ypatinga komisija nerangiai, beveik tuščiai varo savo darbą.

KARĖ.

Maskolijos su Japonija.

Po ilgam ramumui, kanuolės vėla pradėjo griauti ties Gunshu kalnais. Pradėjo darbuotis japonų tiesysis sparnas. Jų centras stovi prieš maskolių tiesyji sparną. Trys kolumnos maskolių susirėmė su japonais, bet tapo nuvyti. 500 maskolių raitelių užpuolė ant japonų ligonbučio Kanpine, bet nepasekmingai: japonų artilerija ir pėstininkų išpyle jiems kailį. Pagal visą ką sprendžia, jog Oyama pasirengęs į abelną muši, pirm negu Togo susirems su Rožestvenskiu. Abu laivynai stovi akis į akį ir gatavi muštis. Admiralterijos sudas patvirtino nusprendimą, apie paėmimą angliško laivo Calehas, kurį pagavo Vladivostoko laivynas, pasiremiant ant to, kad laivas vežė japonų telegramas. Maskolių valdžia visoms viešpatystėms išsiuntinėjo protestus prieš Japoniją, kuri norinti Korejos karalių parsigabenti pas šave ir tokiu būdu ardanti jos neutralitetą (nesikišimą).

Isz Amerikos.

B a i s i z m o g z u d y s t e .

Lan Diego, Cal. tulas Robinson gavęs protligę nuo girtuoklystės, pasiėmęs šaudyklę peršovė moteriškę, paskui įsmeigė peilį į krutinę jos sūnaus, o nuėjęs į kitus namus peršovė tula Cuase ir nuvažiavęs į kitą vietą peršovė, vaiką, moteriškę, o namų gospadorius šoko per langą ir nusilaužė strėnkaulį. Iš viso užmušė 5 ir patį save, o kelis sužeidė.

P a b ė g o k a l i n i a i .

Casper, Wyo. 10 kalinių išsigavo ant liuosybės. Jie apgalėjo sargus, surišo rankas ir kojas ir pabėgo, paimdami su savim ginklus, kokius tik galėjo kalėjime surasti. Šerifas su 100 žmonių pasileido vytis, bet tie išnyko kalnuose.

T r i s s y k s u d y t a .

Tapo paleista ant liuosybės Nau Patterson, kuri buvo kaltinama už užmušimą Caeso Young. Trissyk ėjo tyrinėjimas ir trissyk prisaikinti negalėjo susitaikyt. Valstijai byla atsiėjo į \$100,000. Dabar teatrų savininkai siūlo jai didelius pinigus, kad tik eitų ant scenos. Ji ir pirmiausia buvo teatrų šokikė.

**U r ė d i n i n k ų
š e l m y s t ė .**

Philadelphijos politikieriai rodos užima pirmą vietą savo vagyste. Neperseniai jie užmanė pavesti miesto apšvietimą gazo trustui ant 75 metų po \$1,00 už 1000 pėdų. Prekė ir šiandien be meros augsta, o paskirta ant tiek metų išrodo plėšimu viduj dienos. Žmonės pakėlė protestą, grėšė pakorimu miesto rodininkų, bet tie savo padarė, tik įvedė pataisymą, kad po 1956 metų mokės po 80 centų. Iš viso miestui užmoka \$25,000,000 už tą vagystės darbą.

G a m t o s d o v a n a .

Pittstone, Pa. tapo atrasta srovė gazo, kuri galint duoti ganėtinai šviesos visam miestui. Užtiko gazą bekaždami

šulinį bravorui. Pergrežę skylę 300 pėdų gylio, per sluogsni anglies ir akmens, užtiko vandenį ir gazą, kuris pasirodęs labai tinkamu žibinimui.

M o k y k l ų s t r a i k a s .

Vaikai 6 mokyklų Chicago perstojo ėją į mokyklą dėlto kad anglis atveža skebai. Tas parodo, jog straikuojanti vežėjai randa pritarimą didumos Chichagos gyventojų. Pirmsėdis mokyklų komisijos atsiliėpė į vaikų tėvus, kad siųstų vaikus į mokyklą, nes kitep busę nubausiti. — Reiks statyt naujus kalėjimus!

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

So. Chicago, Ill. Nedėlio 7 gegužio turėjom susirinkimą nesenei susitvėrusios kuopos T.M.D. Žmonių prisirinko gana daug, kalbėtojai atvyko iš Chicago: A. Ališauckas kalbėjo apie gamtišką žmonių lygybę ir apie paėjimą kliasų bagočių ir kunigų. Jonas Gegužis apie darbininkų šventę pirmos gegužės, apie kapitolo ir caro priespaudą ir apie kovą už liuosybę. V. W. Rutkauskas paaškinio naudą T. M. D., nurodė reikalą mokėtis mūsų merginoms, kurios tapę moterimis nemoka vaikus auginti. V. Bigelis aiškino padėjimą revoliucijos Lietuvoj. Kuodis aiškino naudą „Aušros“ draugystės ir T.M.D. Gugis apie mūsų praeitę, ir dabartinį padėjimą. Dra Graičiunas apie karę Japonų su Rusais ir apie mūsų visuomeniškus darbininkus: Šliupą, Basanavyčių ir Višteliaucką. Apart minėtų, kalbėjo Ad. Almonavyčia, Ant. Almonavyčia, Iz. Petraitis ir J. Medelis, kuris užmanė parinkti aukas. Perėjus dviem vyram per svetainę, tapo sumesta \$2.22, iš kurių atitraukus 2ct. ant markės, siunčiam į „Aušros“ fondą Druvi J. Šliupui. Po prakalbų prie T. M. D. prisirašė nauji 8 sąnariai ir užsimokėjo pilną mokestį. *Raštininkas.*

So. Boston, Mass. Pirmą gegužės bostoniečiai parengė vakarą su kalboms ir deklamacijoms apvaikščiojimui darbininkų šventės. M. Paltanavyčius kalbėjo apie Varšavos skerdynę, kaip žmonės kovodami už laisvę savo galvas padėjo. Kn. J. Žilinskas nurodė kaip senovės žmonės gyveno urvuose ir kovojo viens su kitu už buvį. Katras katrą užmušė, tas tą valgė, kaip kad dar ir šiandien mumis kad valgo ponai, carai ir kunigai, aš sau pamislinau. Kalbėjo dar viens svetimas kalbėtojas apie reikalą darbininkų šventės ir V. Kaunas, kuris sulyginio Varšavos skerdynę su nukankinimu Kristaus. Paskui merginos perėjo per salę su kepurėms ir surinko \$14,00 revoliucijos reikalams. V. K. paaškinio apie pirmesnes aukas, kurios neprapuolė, bet buvo apverstos ant spaudinimo lapelių. Tas turėtų buti visados garsinama, kiek ir ant ko suaukauta ir kaip jie apversti, tada nebus nereikalingų kalbų ir užmetinėjimų.

S. Bostonietis.

Exeter, N. H. Musu miestelyje lietuvių yra 11 šeimynų ir apie 100 pavienių, iš kurių 3 merginos. Lietuviai dirba kurpių dirbtuvėj, prie lengvų darbų. Girtuoklystė čia teip neišiplatinus, kaip kituose miestuose, nes saliuonų nėra. Užtar lietuviai turi pikta protį lošti kazyroms iš pinigų. Žmonės menkai apsišvietę. Iš laikraščių ateina po 1 vieną egzempliorių „Vienybė“ „Lietuva“, „Katalikas“, „Žvaigždė“, „Lietuvių Laikr.“ „Vil. Ž.“ ir „Saulės“ 2 egz. Skaito mažai, apie tautos reikalus nieko nenumano. Užsiminiau jiems prie S. L. A., kad sutvertų kuopą, bet nieko neįstengiau. Pereitą mėnesį padarė susirinkimą nuėjau ir aš pažiūrėt. Einant į salę išgirdau tik riksmą. Viens rėkia:

tegul bus šv. Vincento, kitas Ksavero, kiekvienas paduoda savo vardą. Paprašiau ir aš balso. Paaškiniau, kad verčiaus butų sutvert S. L. A. kuopą. Visi ėmė rėkt, kad cici listų nenori.

Užsidėjo draugystė šv. Jono. Prisirašė 25 sąnariai. Yra vil-tis, kad prirašys prie Susivienijimo. Agitacija labai sunku varyt. Žmonės krikštija, agitatorius cicilikais, šliu-parniais, bedieviais, daugelis dar caro paverkia, keikdami socialistus, ką nori tokį gražų carą užmušti.

Exeterio lietuviai atsižymi savo aukoms per vestuves. Kiekvienas aukauja po 10—15 dol., o vestuves ateina mažiausia \$300, nes vien už alų užmoka \$150.00, o kur vynas, degtinė ir kiti išleidimai. Praėjusią vasarą buvo vestuvės, tas visi gyrė, kad neturtingas geresnes iškėlė, nei turtingi, bet jaunavedis apsiskutęs po šliubui pamatė, kad padarė skolos į \$200.00. *Jonas Rėda.*

Baltimore, Md. Čionykštė kuopa L. S. P. A. parengė apvaikščiojimą gegužės su kalboms ir deklamacijoms. Susirinkimą atidarė kuopos pirmėdis A. Karalius. Vincas Želvys perskaitė pravardes aukavusių ant revoliucijos. Iš viso surinkta \$68.62, išskyrus \$3.15 išleidimų, pinigai bus prisiusti Centrališkam Komitetui, kaip tik jis susitvers. (Toks komitetas jau susitvėręs. Jo kasierium yra Dr. J. Šliupas. R.) Kalbėtojai buvo V. K. Kvedera, V. Čėsna, V. Nagurnauckas ir J. Tamašauckas. Kalbose buvo iš aiškinta svarba darbininkų šventės, socializmas ir jo užduotė. Tarpe kalbų deklėmavojo M. Bindokiutė eiles „Isgama“, M. Urbanavyčiutė iš „Petrapilės Vakarų“, O. Kvederiutė: „Darbininkai ir karalius“. Ant to vakaro buvo susirinkę į 200 žmonių ir visi ramiai užsilaikė. *P. Grinius.*

Mahanoy City, Pa. Anglių kasyklose gerai dirba, užtai tankiai išgirsti apie užmušimus, ar sužeidimus, kas čia visai nėra naujiena. Š gegužio patiko nelaimė K. Račių apie 28 metų amžiaus. Atskalos akmuo puolė ant galvos ir sukapojo visą į smotus. Velionis dirbo Mahanoy City Colleery, priguliunčios prie P. & R. Co. Amerikoje išbuvo 15 metų. Paėjo iš Kalvarijos parapijos. Velionis buvo gražaus apsiėjimo, ypačiai mėgo lietuviškas dainas.

A. B. St.

Trenton, N. J. Tikras skaitlius čia gyvenančių lietuvių negalima spžinoti, nes daugelis pasiduoda lenkais esanti. Abelnai imant yra apie 300. Turime lietuvišką pagelbinį Kliubą, kuris gyvuoja jau 17 metų. Ant susiriukimų būdavo aiškinami ir tautiški reikalai, bet naudos iš to nebuvo, jokių aukų iš čia niekas nematė. Lietuviai gyvena gana ramiai be girtuokliavimų ir muštynių Skirtų nuomonių žmonės nesipravedžioja viens kitą. Knygų nė laikraščių neskaito, nė bažnyčioms nėra duosnų. Apielinkėse Trentone, Burlingtono, New Brunswiko žmonės rudyja, migla apsiaupti. Daugelis lietuvių dirba puodų ir bliudų išdirbystes, kiti formadariai, dailydės ir pliumberiai. Paskutiniai streikuoja jau 4 mėnesiai, bet dar galo nematyt. Keletus straiķierių buvo apskusta už mušimą skebų ir už statymą sargybų. Vienas straiķieris tapo apsudytas ant metų kalėjimo, kitas ant pusės ir \$100 baudos, trečias ant trijų mėnesių, ketvirtas ant \$50.00 baudos. Taip tai elgiasi su mumis darbdaviai ir unija neišgelbės, tik sutvėrimas socialistiškos partijos, rinkimas socialistų partijos urėdininkų gali išgelbėti darbininkus nuo skriaudimo.

Philadelphia, Pa. Gegužės 13-ta diena, ant Washington Hall, atsibuvo lietuviškas spektaklis, pārenktas vietines dainorių draugystės. Lošta buvo „Velniās Spāstuose“, komedija iš trijų aktų. Lošėjai atliko savo tolės kuopasekingiausiai, nes matyti buvo, kad visiems pasiko. Prieš atidarymą, giedorių choras padainavo „Svenčių Giesmę“; tarp pirmo ir antro akto p. S. Masićkas padainavo lietuvišką raudą su pritarimu gitaros; tarp antro ir trečio akto, choras padainavo „Onyte“.

Žmonių buvo daug susirinkę ir labai ramiai užsilakė.

Grand Rapids, Mich. 60 kuopa S.L.A. ant paskutinio susirinkimo nutarė paaukauti iš savo kasos \$8.00 revoliucijos reikalams, kurios pasiunčiam į „Vienybės Liet.“ redakciją, kad pridėtų revoliucionieriams, kurie darbuojasi per kraują, kad išgriauti Romanovų sostą ir išvysti liuosybę. Taigi ir mes prisidedam prie to nors keletu centų.

(Žiur. gale num. R.)

Visų vārde R. Gaubas.

Likvidacija Mildos Gies. Draug. New Yorke.

Kaip buvo pagarsinta per „Vienybę“, kad likusią šėpą parduot, o pinigų apverst ant revoliucijos naudos ir knygas paskleisti tarp žmonių, tai pagal paduotą laiką nė viens exsānaris neātsirado priešingas mano užmanymui, ir tai tuli ant rašto išreiškė savo pritarimą, o kiti žodžiu, už tai šėpa likosi parduota p. P. Draugeliui Brooklyne, už 5 dol. Piniškai bus priduoti dėlei revoliucijos per vietinį komitetą, knygos liksis išdalintos dėl propagandos žmonėms, o paveikslas visos draugystės pasilieka pas Draugelį ant salės ant valios buvusiu sąnarių.

Ex-sekr. Mildos Gies. Dr-tės

J. Naujokas.

Susivienyimo L. A. reikalai.

Naujai prisirašė prie Susivienyimo Liet. Am.

Brooklyn, N. Y. 38 kuopa

Marė Vizgirdienė
Gertruda Karužienė
Adelė Lapinskiūtė
Uršulė Zavackiūtė
Ona Jarmalavyčiūtė

Spring Valley, Ill. 46 kuopa

Pijušas Kačėnas

Plymouth, Pa. dr. š. Juozapo N53

Lucijonas Cečėka
Mikas Samsonas
Antanas Galinis
Jonas Grinkevyčia

Plymouth, Pa. 6 kuopa

Stasys Puotelionas

Marcelė Puotelionienė

Toluca, Ill. 19 kuopa

Bronislovas Olenra

Maži vaikai prisirašė.

Pittston, Pa. 7 kuopa

Adelė Markauckiūtė
Alena Markauckiūtė
Marijona Markauckiūtė

Brooklyn, N. Y. 38 kuopa

Petras Palubinskutis

So. Boston, Mass. 32 kuopa

Pranciškus Strakauckutis

Juozas Strakauckutis

Konstant. Jankauckutis

T. Astramskas.

S. L. A. sekretorius

Atsiszaukimas in Naugatuck ir Union City, Ct. lietuvius.

Kaip linksma yra skaityti laikraščiuos, kad mūsų broliai lietuviai, auštant rytui, bunda iš miego ir stoja prie darbo. Prie to darbo kuris pajudina visą žemę ir griaua monarchų sostus pakeldamas vargdienius iš purvino buvio...

Kiek tame darbe yra meilės ir prijautimo vargdieniams! Rodos tik ant vieno žodžio galėtų jie atsibusti ir išvysti kur jų geradėjai ir išganymas... Bet, jie teip dar susnūdę, teip dar saldžiai miega, jog jų nusiblaivęs protas vis dar negali atskirti gerą nuo blogo. Paimkime tik naujai susitvėrusią „Lietuvių Socialistų Partiją Amerikoje“. Kiek jos bus nuveikta gerų darbų ant nau-

dos vargšų!.. Vis tai darbai mūsų prakilnesnių brolių, kurie, nesigailėdami savo truso ir pinigų, dirba ir dirba ant mūsų naudos. Tai-gi, broliai lietuviai, mes neužsiganėdinkime tuom jų veiktumu, bet ir mes patys turime jiems padėti; palengvinti jų užduotį. Tą mes galime labai lengvai atlikti, tik reik noro ir pasišventimo. Matydami jų užmanymus padidinti viš minėtą Partiją, mes turim jiems padėti tvirti kuopas ir didinti skaitlių sąnarių. Jau susitvėrė keletas kuopų, yra gražus burelis, susipratusių lietuvių darbininkų, bet reikia, kad jis vis augtų, didintųsi. O tas labai lėtai eina. Paimkim nors Naugatuck'ą ir Union City. Prie tokio skaitliaus lietuvių gana galėtų tarpiti kuopelė. Lietuvių daugel yra tam darbui pritarenčių, tik reik pradžios. Ir kaipgi būtų naudinga! Darbininkai Chemical Co. dirbtuvės apsišvietę suprastų dėlko jie kenčia tokią nuodingą ir naikinančią jų sveikatą smarvę. Jie aiškiai matytų kad visame Kalti kapitalistai, kurie norėdami greičiaus prisipilti pinigų maišus neįtaisė net ventilatorių. Gumos dirbtuvėse darbininkai vėla neką geriaus turi; ten nors staiga lyg musės nekrinta, bet laipsniškai eina žemyn sveikatoje. O ką bekalbėt apie Union City lietuvių (fandra), kur dviejų darbininkų darbą atlieka viena ir gauna tik docherį ir kvoterį. Ir kaip tai viskas išsiaiškintų darbininkui. Bet mūsų lietuviai vis dar stovi užsislėpę ir nenori atvirai stoti į kovą už tiesą ir laisvę. Tuli randa tam ekonomišką kliutis, tuli kitokias. Vieni sakosi, prigulėdami į Susiv. Liet. Amerikoje ir į kitas draugystes negali tiek daug atlikti. Kiti-gi bijosi prisidėti prie socialistų, nes galį nustoti darbo. (Šiame miestelyje pasileido melagingas paskalas buk tulas lietuvis negavo darbo, už tai kad

esąs socialistu). Treti vėla pataria darbuotis pavieniu. Ir kas tuos nesusipratimus surokuos! kur rast kalbę?

Tame kalti mes patys; mūsų tas prigimtas nerangumas, ir stoka energijos. Mes galėtume atlikti gana prakilnius darbus, kad tik panorėtume. Mes vargšai-proletarijai savo puslėtomis rankomis kraunam turtus vien tik ponams ir kapitalistams, tiems gudriems mūsų kraujo siurbelėms apie save visiškai nepamisydami, bet laikas jau ir apie save pasirupinti. Tam tikslui ir susitvėrė virš minėta partija, kuri atdarys akis nevienam darbininkui. Mes tik prie jos kuodžiaus rašykimės, tverkime kuopas ir didinkime tą skaitlių kareivių už laisvę. Neatidėliokime iki tolesniam laikui, bet tuoj tą reikalą atlikim.

Mano šis straipsnelis gal neuėis su vėju, gal priduos jums šiek-tiek energijos, kuri teip labai reikalinga. Taigi pirmyn!

Žvalgas.

Prie progreso.

Kiekviena idėja, kiekvienas išradimas, kiekvinas žingsnis pirmyn turi savo veikėją, savo užmąnytoją.—Turėjo Chimija savo Lavuasjė ir Gelusaką, kurie pirmi pasakė kad materija niekad ne gimsta ir nežusta, o tik persikeičia iš vieno pavidalo į kitą; mechanika turi pirmą savo išradėją—Uattą; elektrotechnika turi patyrimus Galvani'o; filosofija turi savo kantą, Hegelį ir kitus; Vokietija turėjo savo politiką Bismarką; Prancuzija turėjo genijališką karvedį Napoleoną; Amerika turi savo iškovotoją laisvės—Vašingtoną. . . . —Visur, visame, viskas turėjo ir turi savo pirmtakus, kurie, kilią moksliskai augščiaus už liaudį, esti dėl jos vadovais gyvenime, arba „kovoje už laisvę“, kaip tulas mokslinčius pasakė. Ne apsiėjo nė viena

tauta be savo vadovų, be savo pirmtakų, neišsiris iš lukšto vergijos ir mūsų tauta su jos vargšais—mumi pačiais ir mūsų broliais. Tautą pripažįsta ir įgyja ana vardą tik tada, kada ji turi kuom pasirodyti kulturiškame gyvenime, turi ką vertai išstatyti už savo vadovą ir atstovą savo reikalų—abelnai sakant: kada ji turi už pečių savo autoritetišką ypata, gyvenančias moksliskam svieta.

Puikum ir neatbutinu yra daiktu prisidėjimas iš mūsų pusės prie liepsnojančios dabar maskoliškos revoliucijos nuosekmių kurios priguli ateitis ir gerovė ne tik visų pavaldinių Maskolijos, lyginai kaip ir mūsų brolių lietuvių tų skurstančių, bet ir mūsų pačių geidžiančių sugrįžti „savo šalėlėn“; bet greta su tuo negalim užmiršti, negalim perstoti rūpintis apie šelpimą neturtelių studentų lietuvių, lankančių mokyklas. Nes, kaip ir dabar matome iš patyrimo, ką nuveikė arba but nuveikusi lietuvių tauta neturėdama savo prakilniaus manančių žmonių, apart barnių, ypatškų nesutikimų, ir kitų purvų bjaurinančių visą tautą ir jos sąarius.—Jau čia matome stoką inteligencijos ir apšvietos. Negana to. Kad ir iškovosime bent šiokią-tokią laisvę Lietuvoje, bet tai dar neviskas! . . . Gyvenimas bėges nestos ir sanlygos jo mainysis atsakančiai. Čia reikalingi mokytojai, čia reikalingi mokslaeiviai, kaip pirma jau sakiau, dėl davimo kitiems žinoti apie savo tautą, kad ir mes dalyvaujame ir gyvename kulturiškame svieta savo mokslinčiais, o antra, kad būtų kam rūpintis apie budą pagerinimo mūsų gyvenimo ir kad galėtume bent lygioms išėiti kasdien apsisunkinančioje kovoje už buvį.

Kaip zvaigždžių vainike spind aušra ant dangaus, teip darbuose lietuvių atsižymi į kurimas draugystės „Aušra“,

pastačiusios sau už siekj šelpti mokslaeivius, idant priručsti dėl tautos tas brangias spēkas, kurios bus autoritetu mūsų tautos ir parama mus sunkioje kovoje už buvį.

Šelpti revoliuciją — tai yra mūsų pareiga, o remti pinigiskai mokslaeivius, tai yra mūsų tiesus reikalas ir reikalas neatbutinas.

J. Krucas.

Žvilgis in mūsų Tautiszkuma.

Pirmiausia vietą tam šokinėjime užima laisvamaniai, nes tie funkcionuoja dabar tarp mūsų kaip „apšviestėni“ už kitus. Užmiršus juokingą padavimą caro į Haagos sątaikos sudą štai vėl aiškus ir naujas mūsų pipiriavimas. N.12 „V. L.“, korespondencija iš Philadelphios! Aukų rinkimas ant sneigų, o labiausiai dabar suirimo laikuose, kur ir mūsų vientaučiai kentėti gausna, o dar nežinia kas ant ateities gali prasidėti, yra ne tik reikalingas, bet neatbutinas. Bet vietoj rimtai ir vyriškai pakalbėti apie mūsų stovį dabartės, ir kokią vietą politikoj mes turime lošti čia ir Tėvynėj, mes ant kokio rėksnio „stojimą už nepriklausomą Lietuvą“ ir tuo pradedama rėkti, reikalauti savo rando, ministerių ir atstovų, ir net universitetų ir viskas užsibigia trukšmingu tuščiu „ura“! Tik jau stebėtinai nesupratimas tokių reikalavimų, kurių mes nė sapne dabar negalim atsiekti; ant galo kas but iš to jeigu mes ir gautume savo reikalavimus, kas-zin ar geriau būtų!? Mes politikoj esame tėvynėj; visai „vaikai“, randą be abejonės paimtų į rankas tuo klerikalai-konservatistai, ir tai tada mes nė tiek nebgalėtume atilsinti po darbui, kiek dabar, tada tai įvyktų inkvizicijos era Lietuvoj, ir mes galėtume pasidžiaugti. Pirmu mums bent kiek reikia prisigatavinti ir pasimokinti poli-

tikos, o paskui reikalauti, o dabar štai, ir mes kaip tas kaimietis, pamatęs kiškį miegantį, svajoto palikti, sugavus jį, milijonierium, bet pabėgus jam, pasiliektam tuščioms rankoms. Kam tai reikauti, kad zinoma iš to nieko nebus!? Rasit jau skinam sau kelią, idant palikti prezidentu arba parlamentaru busenčios Lietuvos Respublikos? Tas tai be abejonės, nes pas mus tas tiktai yra principu: saldžiai kalbėti, raginti, pats žmonių tiesas mindžioti, o bent kiek suorganizavus, apimti vadovystę, tapti „išrinktu“ į kokį prezidentistą, arba svarbiausia, į izdininkus, ir iš to sau apščią naudą turėti, ir juoktis iš žmonių nesupratimo.

Ir tas nesupratimas yra dasiekę viršų savo saiko. Mes per šimtmečius esame prispaustais, dėlto mūsų protiškos spēkos yra dar neišdirbtos, kaip kitų tautų, ir nors prie mažo sujūdimo pradeda funkcionuoti, bet neapsižiurėjus bent kiek, vėl papuolam į kilpas, iš katrų vėl turim dirbtis, pakol liekamės liuosais, jei bent neatsiranda tretis spastai. O tie gaudytojai mūsų laisvės yra gražūs ir meilūs išviršaus, o įsitėmijęs, randi jame tikrą slogįtoją. Štai mes per šimtmečių bėgi buvom vergai katalicizmo, ir jam „viernai“ tarnaujam, arba tarnavom. Protui besivystant, mes pajiegiama numesti jo jungą, ir likties „valnais“, bet ar ant ilgo? Sakiau, jog mūsų protas yra patpratęs įšskoti augštesnio idealo, bet skelbėją to pastarojo, greitai palaiško sau už vadą, ir akilai klauso jo, nežiurėdami visai ant jo vertės. Štai man teko skaityti laišką į vieną rėdystę rašytą vieno „laisvamania“ (sic!): „linkiu jums geros kloties, bet persergėčiu rašyti ką negerą apie d-rą Šliupą ir jo tarnus!“ Ar ne panašius žodžius kalba katalikas: „Nežiurėk, ką kunigas daro, bet

klausyk, ką sako". Tai tik skirtumas vardu, katalikas ir laisvamanis, o abudu liekasi vergais savo vado. Vadai teipgi neapleidžia progos tuo pasi naudoti, ir daro dėl savęs gerą pelną, vardan „platinimo apšvietos". Štai kunigas nuvažiuoja į kaimelį, kur nėra jam panašaus gaivalo tarpo vienuolaučių, suramina keliais žodžiais ir pakolektavojęs grįžta. Tas pat ir pas mus, laisvamanius: parsikviečiam vieną „gerą" kalbėtoją, jam „fokus" išrodžius, apdovanojam jį teip apščiai, kad darbininkas į dvi-tris nedėlias negali uždirbti; nusiėmę kepuraites lydime namon! Bet keistai, kad laisvamaniskas „kunigas", kartais akivaizdoj savo „parapijonų" teipgi pasielgia negeriau kaip ir katalikiškas. Štai dar šiltas atsitikimas Brooklyn'e: po prakalbų nusiveda „vadas" savo „pavaldinius" į... karčiamą (sic!) ir atsistojęs pas barą šaukia: „Piter, visiems išigerti duok, dabar galiu fundyti, nes į pusvalandį pėmiau \$15.00!" Tai geras platinimas apšvietos ir kultūros! O tas yra plačiai, plačiai tarpe mūsų išsivystęs! Mes tokios plačios sueigos geriau padarytume socialistišką agitaciją bei lekcijas, vietoj vieni kitų ydas tikėjimiškas ant stiečiaus (-tage) išrodinėti. Mokinti savo nesuprantančius draugus vienybės, ne ją ardyti, arba kaip greičiau pagerinti savo buvį. Atmetus tikėjimą, ne pasiliekti žmogus laimingesnis; o jei jis nereikalingas, žmogus protą pratrinęs ir pats jį trenks. Dirbkim tą, kas neša naudą visiems, ne užmantojus darbo, ir dirbkim vien tą, kas yra mūsų draugovei naudinga, ne vien dėl kokios ten partijos. Rėkavimas mumi nepagelbsti! Lai gyvuoja socialistiška draugovė! Meskim visus kitus izmus!

Fort. Bagočius.

Mainieriu Unija ir mainu instatymai.

Jei nebutų Unijos, būtų nedaug įstatymų ir menkas darbininkų apsaugojimas.

Mainierių Unija, ne mažai prisidėjo prie įgijimo įstatymų ir geresnio apsaugojimo mainierių kiekvienoj valstijoje, kur tik angliakasyklos yra, ir ne kurie iš tų įstatymų labai nepatinka operatoriams, iš kurių daugelis mažai ką paisy apie darbininkus. Geriausias iš jų yra mainierių paliudijimo įstatymas, kursai sako, kad joks žmogus negali būti mainieriu, kurs neturi dvejų metų datyrimo kasyklose ir neišdavęs tam tikro egzamino, už kurį jis gauna paliudijimą.

Tas įstatymas apsaugoja gyvastis mainių darbininkų, nes prie ventilacijos (išvedinimo), šaudymo ir paratstymo lubų pastato tyrnsius darbininkus, kurie žino, kaip išvengti angliakasyklų pavojus.

Sis įstatymas yra ypatingai geras žmonėms, kurie atėję į šią šalį pradeda dirbti kasyklose kaip „lėberiai", bet su pasiryžimu žengti pirmyn. Kada jis gauna paliudijimą kaip „mainierys", jis žino, kad joks žmogus, kurs tik-ką atėjo į kasyklas, negali paveržti jo vietą. Tas yra labai naudinga perstraikus, nes kad darbininkai pameta darbą, kompanija negali mainierių vietos užimti žmonėmis, surankiotais po visą šalį.

Tas įstatymas yra toksai išmintingas ir geras, kad nepaisant mainių savininkų pasipriešinimų, jį priėmė Legislatura ir yra praktikoje jau keletas metų.

Dabar operatoriai norėtų panaikinti jį. Nepaisydami apie mainių darbininkų pavojų, nuo kurio tas įstatymas gina, jie išranda, kad tas įstatymas yra neparankus jiems norint sulaužyti straiką, kuris kartais pasitaiko ir jie malonėtų jį sulau-

žyti. Jei jiems tas nusisektų, tad jie galėtų pastatyti jeib žmogų prie darbo, kurį dabar gali atlikti tik mainierys su paliudijimu.

Mums teip rodosi, kad kadangi sutartis Pensylvanijoje ir kitose valstijose išsibaigia pirmą balandžio sekančių metų, reikia tikėtis, jog operatoriai priešis atnaujinimui sutarties ir privers darbininkus straikuoti, jei tik jiems pasiseks nugriauti mainių paliudijimų įstatymą. Jei jie įstengs tą padaryti, nėra abejonės, kad kilus straikei jie pasistengs pripildyti mainierių vietas.

Tai yra vienas dalykas, kurį mes primename, kad parodyti skaitytojams, kaip labai yra reikalinga laikytis prie Unijos, jei jie yra jos sąnariais. Nes kad visas distrikts yra suorganizuotas, jis yra galingas; o kad visi valstijos distriktais yra suorganizuoti, jie yra tokia galybė, prieš kurią niekas negal pasipriešinti. Taigi jei Unija nori išmintingų tiesų legislaturoje, tad pareikalavus visiems valstijos darbininkams, turi būti tokia tiesa. Tokiai galybei niekas negali prieštarauti.

Yra daugelis priežasčių, dėl ko angliakasiai privalo prigulėti prie Unijos. Augščiau minėtoji yra svarbiausia iš jų. Tas parodo, kad Unija gali išrupinti apsaugojimą mainių darbininkams, išgelbėdama juos nuo sužeidimų ir mirties ir abelnai pagerindama jų buvį; ir tas parodo, jog, jei jie nėra susiorganizavę, tai operatoriai gali imti ant jų viršų, spausti juos, žeminti, numazinti mokestį, padidinti pavojų mainių darbo, kad tik išspausti viršaus dolerį, lygiai teip, kaip jie darydavo prieš atjarimą Unijos, ir kaip jie veid darys, jei tik bus proga.

Bet jei darbininkai visados laikys uniją galinga ir drutį ją, operatoriai niekad netures tos progos.

Szis tas.

Turkai visi be skirtumo džiaugiasi iš kiekvieno maskolų valdžios nepasisekimo ant karės lauko. Griuvimas Port-Arturo tokį džiaugsmą iššaukė visoj Turkijoje, kad rodos ta japonų pergalė—tai pačių turkų laimėjimas.

Aprašydamas apie tai vienas bulgarų publicistas Daskalovas, pamini vieną labai įdomų atsitikimą, kokį jis patyrė bevažinėdamas po Makedoniją. Kumanove vienas šeikas (turkų minykas, zokoninkas) per sapną matęs visus savo pirmakunus—šeikus, kurie apsišarvoję lyg kareiviai prie jo atėję prašyt pašelpos, nes jie be paliovos kovoję eilėse japonų prieš maskolius „Tuojaus po mano atvažiavimui į Kumanovą,—rašo minėtas bulgaras,—vietinis kadi (sudžia), kadangi šeiko sapnas buvo darodytas(!), išleido oficijaliską padavadijimą apie rinkimų aukų tekėje (turkų klioštoriaus koplyčioje) reikalams mirusių šeikų dvasių, kurios iškeliavo į pagelbą japonams!(kursyvas originale). Ir nebuvo turkaus, kurs neišmetė savo skatiko tam tikslui".

Mat visokia dvasiškija geriausiai moka išnaudot jausmus tamsių žmonių. Netik mūsų prabaščiai pasipelno iš aukų neva pašelpai „dušioms eščiūje esančių", kurios už tai atsilyginsiančios aukautojams savo maldomis išprašydamos nuo Dievo visokių jiems mylistų. Tokių apgavysčių moka ir pagonų turkų kunigai.

Telegramas

Nuo XX Seimo S. L. A.

New Britain, Conn. Gegužės 23 d. Deleгатų suvažiavo 79. Prezidentu išrinktas vedimui seimo Tabaras, sekretoriais — Paltanavyčia ir Mikolainis.

J. J. Paukštis.

Nauji rasztai.

Kunigo Jurgio Gaponovaišiai. Lietuvių Socijaldemokratų Partijos išleista Londone 1905 m. Pust. 16. Kaina 5 kap.

Yra tai laiškai žinomo pravoslavų kunigo Gaponovaišiai, kurs 22 d. sausio šių metų su didėle minia Peterburgo žmonių ejo pas carą, su prašymu palengvinimų ir rodos prašalinime skurdo ir bado. Bet žmonės, vietoj paguodos, sutiko kareivių durtuvus ir kulkas, ir kun. Gaponas nuo to sykio pasidarė narsiu revoliucionierium. Ir dėlto jo laiškai turi revoliucijinį turinį ir agitacijinę vertę; dėl tos priežasties ir yra garsinami, — kaip pradžioje knygutės pasakyta. — Turinys: I. Pirm skerdynių. Laiškas carui. Laiškas vidaus reikalų ministeriui. Prašymas, kurį norėjo paduoti darbininkai carui. II. Skerdynės ir jų pasekmės. Laiškas socijalistų partijoms Rusijoje. Atsišaukimas į Petropilės ir visos Rusijos darbininkus. Laiškas Mikalojui Romanovui, buvusiam Rusų imperijos carui ir dabartiniam žmogžudžiui. Pasturraštis (kur parodyta L.S.D.P. reikalavimai).

Prakalboj pasakyta: „Pakol neturime savo Gaponovaišiai — katalikų kunigo — revoliucionieriaus, taigi agitacijai leidžiame maskolių popo — revoliucionieriaus laiškų“. Iš verta juos visiems — visiems perskaityti! — priduriam nuo savęs.

Salin caro valdžia! Parašė V. Kapsukas. Išleido „Draugo“ Organizacija, Ženevoj 1905 m. Kaina 4 kap. Pust. 16.

Yra tai maziukė knygutė, kur aprašyta daugiausiai apie carą, jo papročius, kasdieninius užsiėmimus ir apie jo kvailumą. Bet toks caro dvasios stovis, koks čia aprašyta, gyvavo tik prieš karę ir revoliuciją; dabargi su juo dar blogiau, nors su šunimis, turbūt, jau nebėgioja, kaip pirma... Toliaus yra aprašyta apie mokes-

čių didumą ir ant ko jie eina, ir kad caro valdžia turės išnykti. — Knygutė verta perskaityti.

Vieversėlio dainos, visokiuose kraštuose užrašytos. Parašė A. Adata. Ryga 1905 m. (Iš leido?) Knygų parduotuvė A. Macejevskio. Pust. 48. Prekė 10 kap.

Čia parinktos eilės Maironio, Margalio, Girėno (Sauerveino) ir kitų, tik tos, prie kurių yra pritaikyta melodija. Yra kelios ir, vadinamos žmonių dainos. — Spauda vidutiniška. Surengimas negeras: eilės nors nesudarkytos, bet ne nepataisytos, o rašyba jas šiek tiek apdanko. Padėkim, visur rašoma: „milimos mergaitės“, „žolinėliai žideti pradejo, koki man linksmybe“ ir tt. Bet jautą patį skaitytojais galės per-taisyti...

Perįjodiški naujai išėjusieji raštai.

(nelegališki.)

Darbininkų Balsas. Mėnesinis lietuvių darbininkų laikraštis. N. 4, Balandžio m. 1905. Londone. Kaina 15 kap.

Turinys: Įsteigiamasis Rusijos Seimas ir Lietuvos Seimas. Politiskas streikas ir ramusis pasipriešinimas. Prieteliai. Nauji žandarai. Pasaulis be Allos (pasaka). Žinios iš Lietuvos. Lietuviai svetur. (Vilnius. Šventėnai. Panevėžys. Anykščiai. Kupiškis. Tirkščiai. Gižai. Senapilė. Omelis. Bobrinskas. Liepojus. Ryga). Iš Partijos darbų. Areštai, kratos, bausmės. Šnipai, skundikai. Atsakymai. Kasa.

Isz visur.

Ufoj tapo sužeistas gubernatorius Sokolovskis. Į jį šovė miesto sode kur jis nuėjo pasivaikščiot. Gubernatorius pažeistas mirtinai. Kaltininkas pabėgo. Pirmą buvęs Ufos gubernatorius teipgi nūmirė nuo šuivio.

Kinų pirkliai nusprendė neimti Amerikos pirkinį už tai kad Suvienytų Valstijų senatas perleido įstatymą uždraudžiantį įleidimą kiniečių į šią žemę. Tokis boikotas gali skaudžiai atsiliepti ant tulų Amerikos firmų, jei tik kiniečiai laikysis savo nutarimo.

„Deutsche Hochwacht“ rašo jog Kristus paėjo iš vokiečių. Dar 1500 metų pirm Kristaus atėjė vokiečiai į Galilėją — ir iš to atsiradę baltaplaukiai žydai su mėlynoms akimis, kaip Kristus kad turėjo. Tik budo Kristus budo nepanašaus. Iš vokiečių greičiaus rodosi turėjo paėti kareiviai ką Kristų kankino.

Japonai yra rimčiausi skaitytojai iš visos pasaulės. Atskaita karališko knygyno Tokio parodo, jog apysakų visai menkai buvo reikalauta, o tuomet tarp kitose šaliose daugiausiai skaito apysakas. Japonai daugiausiai palinkę prie moksliskų raštų. Apie 40% visų skaitytų knygų buvo apie matematiką ir mediciną. Istorija teipgi užima labai svarbią vietą, o prasidėjus kareimė skaityt apie inžinierystę ir karės vedimą.

Maskvoje pagal pranešimą laikraščio Russkija Viedomosti buvo susirinkimas maskoliškų ir lenkiškų visuomenės darbininkų, kaip tai literatų, profesorų, ir kt. Tapo priimta rezoliucija reikalaujanti autonomijos Lenkijai su atskiru seimu.

Kaizeris Vilimas kalbėjo kareiviams Strassburge peikdamas maskolių oficerius už jų netikumą ir girtuoklystę. Maskoliai iš tos priežasties labai supyko ant savo užtarėjo. Vokiečių ambasadorius net bandė atšukti per laikraščius kaizerio kalbą.

Rygoj du policiantu tapo užmušti eksplodavusios bombos, kuri plyšo praeinant policijos patrolei nakčia. Policija puolėsi vyti paskui užmušėjus, bet tik pašovę dar vieną policijantą, pabėgo.

New York. Sustraikavus 70 vaikų, dirbančių Standard Oil kompanijoje, turėjo paliauti dirbė 600 suaugusių darbininkų.

Maskolių valdžios pelnas už girias pereitais metais sulyginant su 1903 metais buvo mažesnis 2,824,210 rublių. Tai karės vaisiai. Idomu, kad Archangelos ir Voloydos gubernijose, iš kur girinė medega yra išvežama išimtinai tik į užsienius, pelnas nuo jų nesumažėjo. Tai tik viduj viešpatystės pramonė ir pirklystė apsilpnėjo.

Trečias metiuis Balius!

Parengia New Haveno Lietuvių Amerikos Ukėsų Kliubas, balių su prakalboms ir dainomis, 30-tą d. gegužės, po N 193 Wooster str., ant Germania Hall. Prasidės 2-rą val. po pietų, pirmiausiai prakalbos ir dainos trauksis iki 5-tai val.; nuo 5-tos prasidės šokiimai ir trauksis per visą naktį. Kalbėtojais bus: dr. J. Šliupas ir p. J. Tareila. Dainas dainuos vietinės lietuvaits. Muzikė bus iš Waterbury'o. Įten-ga vyram 25 c., moterim dykai. Užkviečiam visus aplinkinius lietuvius ir lietuvaits ant tos iškilmingos dienos.

Komitetas.

Ant pardavimo Glen Lyon, Pa. namai: pryšakinis ant trijų augštų (lubų), puikus saliuonas su laisniais, salė, ir mažesnė stuba šale saliuono. Labai gera vieta lietuviui. Geras biznis. Dasižinokit pas savininką, V. G. Sava, 13 So. Pennsylvania Ave. Wilkes-Barre, Pa.

Ko motina verkė?

Parašė J. Nebrekė.

I.

Giedrus Rugpiučio rytas zadino iš miego Plūtų kaimo gyventojus. Pasklido balsai įvairiausi. Skardus balsas plaktu to, taisyklingo asmenis dalgio, skambėjo po visą kaimą, apkurtįdamas paukščių žulbėjimą. Mat, pati šienpiūtė buvo.

— Juozyti! Juozyti! Kelkis vaikel, eisim į girią grybauti, — zadino motina savo vjenturtį sunų, kokių septynių metų mėlynakį vaikūtį.

— Vai kad aš, mama, miego noriu — niurnėjo vaikas trįdamas akis.

Bet moteriškė neliovė kalbinus garsiai, iki vaiks kulium išsiriti iš lovos ir įsigėres iškaušo vandens, ėmė praustis burną. Paskui, išsikaulijęs duonos su žalių lašinių šmotuku, užkando ir išdripsėjo paskui motiną į netoliną girią.

— Mama! ei mama! Ar bus jau gana? Jau aš ir koją įsiduriau; o tu rudmėsių jau čia ir nėra... Jau, mama, eime namon...

— Jieškok Juozyti, jieškok vaikel, žinai, kad norėsi ir tu, ir Magduka, ir tėtis paragaus; žinai, kad sunkiai šieną piauja pas Mačinus. Gal po pietų eidams užeis, tai reiks palikti ir jam.

— Mama! o dėlko tėtis savo šieno nepiauja?

— Tai, vaikel, lyg tu nežinai, kad mėš—vargdieniai, kad tik didžturčiai turi laukus ir jiems varguoliai turi dirbti.

— Tai dėlko mūsų tėtis ne didžturtis?

— Vaikel, tu da mažas, tu to nežinai ir nesuprasi.

Jau buvo priešpiečiai ir Marčiuvienė su savo vaiku ėjo namon iš girios, nešdama didelę našta malkų ant pečių, o vaikas — ragaziukę grybų. Ėjo abudu tylėdami. Motina mąstavo: dėlko jos vyras nėra toks

turtingas kaip ir tas Mačinas? Juk jis da kaip kada ir sunkiau dirba už jį. Vaikas ir gitylėjo ir dairėsi, ar nepamatys savo tėvą kur laukuos šienaujant; bet su sykiu pračiausko:

— Mama! Aš kaip užaugsiu, tai sau šieną piaušiu, o ne Mačinam.

Čia jau motina jam nieko neatsakė ir tik abudu ėjo namon, nes sunki našta žagarų ne meilingai slėgė jai pečius.

Parėjęs namon, griebėsi tuoj už darbo. Sudarinėjo grybus, supylė į kropą ir užkaitus ant kudmento žagarais pakurė.

— Mama! ana ateina Mačinių dėdienė! Kasžin ko ji čia pas mus eina?

Mačiniai buvo pūsetinai turtingi; ant jų tai lauko Marčiai buvo pasistatę sau grinčiukę, o už tą sklypą žemės, turėdavo atidirbti, laike darbymetės kelioliką dienų prie lauko darbų, arba šiaip kuom atsisteisti. Šįmet jiedu abudu jiems dirbo. Jis dirbo lauke, o ji namieje, — audė „gaspadinei“ rinkinius žiursus. Baisus knibinys! Žinoma, darbas parėjo vertę už sklypą žemės. Tikėjosi nabaugė Marčiuvienė jog už tą knibinį jai ši—tą primes; „dėdieniai“ nesusipratus ir nieko nelaimėjus, n'iškeitė nepasiskundus savo kaimonkom, kurios, žinoma, ir pasakė anai.

— Tai, Marčiuvienė, gali neštis su savo bazužė nuo manon lako! — ruščiai prabilo Mačiniene, zengdama per slenkstį.

Moteriškė net nutirpo, išgirdus tokią naujieną ir ėmė teirautis: už ka teip jos „gaspadinei“ užsirustino?..

Mačiniene atsisėdo lyg ragazė už stalo ir ėmė destinet:

— Ar tu nežinai, kad aš esmiu ukininkė ir tu ant mano lauko sėdi?! Aš galiu tavo bazužė apsėti iki langų, tai ne lauk ne'išėisi!.. Kaip tu išdrįsti mane apkalbėti, jog tau už darbą nesusipratau užmokėti!?

Pakilus trenkė duris ir išėjo. Apsipylė Marčiuvienė gailiom ašarom ir ilgą valandą verkė. Vaikas priėjęs prie motinos, apsikabinęs ją, klausė:

— Mama, ko tu teip verki? Moteriškė glostydama vaiką, prispaudė prie širdies ir atsidusus giliai, ramino atsakydama:

— Vaikel, tu da mažas, tu to nežinai ir nesuprasi.

II.

Smulkus, lyg migla, rudens lietukas, jau antra diena kaip neliauja lijas; oras sunkus; miesto užmas, erzįdamas nervus (dryksnius), nė ant valandos nenuštyla; pilnos gatvės žmonių, skubiai einančių šią ir tą, daro margą judantį paveikslą.

— Ar girdi, Pranai? Ar tu jau miegi, ar užnudai beskaitydamas tą romansą — kalbino Marčių Juozas savo draugą, pas kurį da tik vakar buvo atvažiavęs po trijų mėnesių ilsėjimo kaime.

Juozas jau trečias metas kaip kankinasi dušniam didelio miesto ore, idant ten apsišviesiti, prasilaviti, idant išmokti kaip lengviau duonos kąsnį užsidirbti. Vargingai užaugęs, su vargingais iš—mažens draugavęs, tad niekad jam varguolių padėjimas n'išėidavo iš galvos. Tankiai jis mąstė, kokiū būdu galima būtų įvykdyti tokią tvarką tarpe žmonių, kad būtų lygybė, vienybė, laisvė. Ir štai kada pasijuto tarp žmonių aiškinančių naujas idėjas; suprantančių kokiū būdu (ke liu) reik eiti prie pagerinimo buvio varguolių; raginančių skaityti visokio turinio knygas ir tt., tasyk suprato, jog čia kaltas žmonių tamsumas ir jog tik apsišvietus galima skriaudikus nusikratyti. Taigi ir dabar matydams savo draugą skaitantį vien romansus, kalbino jį ir siulė ši—tą skaityti apie politišką ekonomiką, apie socializimą, apie literaturą ir tt.

— Žinai ką, Juozy, man

smagiau skaityti romansai, pasakos, negu ta jusų filiozofija — politika, ekonomija, socializmas, — kalbėjo šypsodamas Pranas, laikydams rankoje koki ten romansą, verstą iš prancuziško.

Pranas buvo vaikinys vienas iš tų, ką daugiau apie nieką nesvajoja, vien tik apie pasirėdymą, apie pasivalkiojimą gatvėms. Abelnai buvo be jokios idėjos, kaip daugelis raštininkų, kurio tai vietą ir jis turėjo.

— Tai tik tu man ir navatnas — aiškino Juozas — kad tu vadini „nesuprantama tau filiozofija“ tą, ką gyvenimo išlygos ir žmonių vargai bei prispaudimai pagimdė. Ar neprisižiurėjai šįmet darbininkams straikuojantiems. Ar nematei kaip jie yra baudžiami nuo tyronų už tai, jog geidžia atsakančio užmokesnio už savo darbą. Ar-gi nėraudu, ar tu nenori apie juos skaityti ir žinoti?

Čia Juozas pakilęs nuo kėdės pradėjo vaikščioti po kambarį ir giliai užsimislįjo. Atsiminė savo gyvenimą kaip da vaiku buvo pas tėvus, atsiminė kaip jam užklausus motinos: „mama, ko tu teip verki?“ ta atsakė: „Vaikel, tu da mažas, tu to nežinai ir nesuprasi“.

Dabar jis buvo jau ne mažas ir aiškiai suprato: Ko motina verkė.

Ir gaivįdams viltį geresnių laikų, ėmė skanduot jo paties rašytas eilutes:

— Neverk motina varguolių,
Ramk savo širdį,
Tavo vaikai bund' iš miego—
Didį šauksmą girdi:
„Žiurėk nuskriaustasis broli
„Kas aplinkui dedas!
„Prispaudėjų galė zuna—
„Tirpsta kaipo ledas!“
— Neverk motina... Lai tavo
Ašaros nudžiusta,
Tavo vaikai bund' iš miego—
Sena tvarka zusta!

GALAS.

Lietuviu tauta

senoveje ir sziadien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

ANTRAS TOMAS.

(Tęsa.)

Lietuvos, apart Prūsų ir Vidžemio¹⁾. Tas tad galingas valdymieras, laimingas kariautojas, bėglus polytikojėsavo amžiaus, pirmas padėjo pamatą dėl galybės Lietuvių tautos, iktuolaik mažai težinotos Europoje. Įgijo didelį zenklumą, įsteigė kariumėnę, sutvarkino viešpatystę namie, ir priėmė titulą Didžio Lietuvos Kunigaikščio. Jis perkėlė savo buveinę iš Kernavos į Naujapylę (Novogródek), kurią jis stropiai sudrutino. Šiaip artesnių žinių neturime apie tą svarbią atmainą dalykų Lietuvoje.

Rytiečiai Žemgaliai, po vada Viestario, tuomlaik teip gi prigulėjo prie bendrovės po vyriausybe didžio kunigaikščio Ringaudo, nes dalyvavo bendruose apsiėmimuose. Kardinininkai, sudrutinę gintuvę Ašeradę, kas žiemą prie pagabios progos traukė pustyti tai Žemigalą, tai tolymesnes lietuviškas šalis, ir žinomais šuntakiais per girias ir pusčias pargriždavo namon laimingai. Todėl reikėjo suardyti tą gintuvę. Kad kryžininkai, po vada grovo Arnšteino, atsitolino iš Vidžemio, Viestaris įsiveržė į Uždauguvius, bet gintuvę radęs gerai ginamą, pustyjo aplinkines sodybas. Begrižtant jau namon, Markvardas Burbach iš Ašeradės su savaisiais pasivyjo Žemgalius benakvojančius ir iš nejučių užpuldamas, užtiko Viestariį besišildantį pas ugnį: tas neturėdamas laiko pagriebti už ginklo, sugriebė nudėgulį ir teip guviai užgavo į veidą savam priešgynai, jog nežiurint į geležymis apdengtus skruostus, išmušė jam keletą dantų, pats gi sėdo ant arklio ir pabėgęs užsidarė tuloje pylyje. Kardinininkų mistras Volkvinas, idant užbaigti tokius antpuolius, rįžosi pergalėti spekas paties didžio kunigaikščio. Todėl surinkęs 1233 m. savo ricierius, Latvius ir Ėstus apkrikštytus, perėjo per Dauguvą, artymais Daugupylės, ir per Žemgalių pusčias umai atsidurė Lietuvoje, tiesiok traukdamar ant Vilkmergės ir Kernavos. Lietuvių kariumenė susitiko su Vokiečiais pas kaimą Alsen (Alksnis?) — anot Alnpekės — tur-but šiadien *Užbalius*, ant puskelės tarp Daugupylės ir Vilkmergės. Ten įvyko baisi skerdynė; Lietuviai atstovėjo vietą, nors neteko į 2.000 žmonių, ir Vokiečiai nesidrasino toliaus traukti, bet grįžo atgal siek-tiek arklių prisigriebę²⁾.

Novgorodui susiėmus 1234 m. su Vidžemio Vokiečiais, Lietuviai atvykę apgulė Rusos miestą, kur Rusai smarkiai gynėsi (popas Petryla krito), ir pametini apgulimą atsitraukė į vietą—Klyn. Kad kniazius Jaroslavas grįžo iš Ėstijos, Lietuviai jau keliavo namon, ir vos su raiteliais savo pasivyjęs Ja

1) Žinome, kad tūmet Kuršiai tapė su Vokiečiais suvienyti per legatą Ottoną, Baldvino broli. Kuršių valdymieru buvo tuomet Lamechinas, kurio valdžia išsiskėtusi buvo ant provincijų *Esstua*, *Durbėst* ir *Saggaros* apie 14 valsčių (kilėgund) po abiem pusėm Ventos upės. Lamechinas sutiko priimti krikščionių tikėjimą.

2) Artymais palivarko Daugelių, į pusmylį nuo Užbalių, randasi azeras Alksnis, kurs vardu savo primena vietą Alsen, ir ten palei Ringio upelį yra senoviški Kapeliai—ten tur-but buvo mušavietė (Norbutas).

roslavas užpuolė ant Lietuvių pas kaimą Dąbrovo, artymais Toropeco. Mušyje Lietuviai laimėjo. Tuomi pačiu laiku nesykį Lietuviai aplankė teip gi Vidžemį, kur Vokiečiai vos su kryžininkų pagelba atsilaikyti teįstengė. Bet svarbiausia atyda Ringaudo buvo atkreipta ant Krevičių: 1234 m. Rusija tarp Dzitvos ir Pelasos iš vienos pusės, o Niamuno iš kitos, nuo ištekos Gavijos iki ištekai Kostros jau emė Ringaudui lenktiesi, nemažiaus kaip Deinava, Lida, Dąbrovka iki upei Žyžmai. Tokiu budu geroka dalis žemių Dovydo, kunigaikščio Lucko, teko Ringaudui, ir todėl ans gundė dabar Rusų kniazius prieš Lietuvą. Todėl 1235 m. Rusai, susitarę, ištraukė į lauką, idant išvyti, kaip jie sakė — „pagonus iš šalių, paglemztų nuo krikščionių“; vadais jų buvo Sviatoslav (Šventaslavas) Vsevolodavyčius, Levas Danylavyčius iš Volynijos, Dymitras iš Drucko ir Dovydas iš Lucko; gelbėjo jiems tula svetima tauta, tur-but Polovcai. Ringaudas su savo kariumene susitiko su Rusais ant dešinio kranto Niamuno. Mušis su dideliu įnirtimu truko nuo ryto iki vakarui. Lietuviai į dumblą sumušė Rusus, ir paėmė arklius, pakinktus, daiktus, abazą Rusų. Pylekaliai ir kaimas *Mogilna* primena tą Lietuvių pergalę. Apie mušio rezultata nieko nežinome: tur-but užimtos šalys pasiliko dėl Ringaudo padrutintos; prieg tam veikiai prie Lietuvos tapė priglausta Polocko kunigaikštystė, kur viešpatavę buvo lietuviški kunigaikščiai.

Vokiečiai Vidžemyje persigando, ir krikščionis Europos gundė ant kryževystės; pats popiezius liepė kryžininkams eiti gelbėti Vidžemį, teip pat triusėsi stropiai jo legatas Viliamas, ir galiaus 1236 m. aplinkėse Rygos atsirado teip druta krikščionių kariumenė, kokios čion krikščionys nebuvo turėję. Vieną tuntą vedė grovas Dannenberg, kitą Theoderikis v. Haseldorf; Pleskavenai turėjo savo bavi, lyginai kaip mistras Volkvinas ir Rygos vyskupas Nikalojus. Vokiečiai tikėjosi ar į pustynę paversią Lietuvą, arba apkrikštyję pajungsią Vokiečiams. Volkvinas buvo vyriausiu vadu. Perėję per Dauguvą, traukė per Žemgalių pusčias linkon Kernavos. Perėję per Mušą, pustyjo Lietuvos žemes ir patraukė linkon upės Apsščios, kurios pelkėta upevietė gynė kairįjį sparną kariumenės. Ringaudas su skuba rinko savo kariumėnę ant dešinio kranto Vilijos, ir supratęs kad Vokiečiai traukia ant Kernavos, sustojo abazu pas upę Lavėnį ant tiesiojo kranto tarp dabarnykščių kaimų *Tiltagalės* ir Karsoviškių, teip jog jo dešinys sparnas rėmėsi į upelę *Akmenę*, ištekančią iš azero (Tilto), o kairys apsergėtas buvo pas Karsakiškius užsisukimu Lavėnio. Kryžininkai, iš girių išeidami į lygumas, rado Lietuvų vėliavas plevėsuojuant ir tuntus pagatavius ant susirėmimo. Tai buvo 22 d. rugsėjo 1236 m. Volkvinas puikiuose šarvuose, raitas, emė tuntus eiliuoti, ir surinko: „Dabar, broliai, atėjo valanda dėl mušio, to reikalauja mūsų garbė; sumušime netikius ir su džiaugsmu sugrižšime namon“. „Šventas Maurikė, padėk mums“, atsiliepė kariumenė. Pakėlė vėliavas, suputė karės ragus, ženklas į kovą tapė duotas. Lietuviai vėl šaukė: „Kove, Kovaiti, padėk mums!“ ir žirgų žvengimas burė jiems gerą laimę. Kryžininkams artyn einant, iš abiejų pusių iššokę raiteliai vaikėsi ir strielos pasipylė ant krikščionių. Tuntais užpuolė, ir tuntais atremiami buvo. Žemė lyg linkte linko po padais besiimančiųjų. Vokiečiai neperlaužė Lietuvų eilių. (Toliaus bus.)

Aukos revoliucijos reikalams.

Iš Pittsburg, Pa. L.S.P.A. kuopa surinko per prakalbas 30 bal. \$1.90.

Iš Newark, N. J. Nuo Tėv. Mylėtojų kuopos \$11.60.

Iš Shelton, Conn. Per varduves Jurgio Anckaičio 23 bal.: Jur. Anckaitis 50c.; A. Viltrakis 25; Magdė Viltrakienė 25; V. Viltrakis 25; Pr. Vokietaitis 30; Marė Anckaitienė 25; V. Anckaitukas 25; J. Sinkevčius 25; S. Taruška 25c. Atėmus 5c. už persiuntimą — \$2.50.

Iš Indianapolis, Ind.: J. Norvaiša \$1.00; Mat. Lukoševičia 50; Ig. Lukoševičius 2 metų lėlė 10c.; M. Sidlauckas 25; V. Zemėckis 30; Pr. Pauliukonis (su prisijungimu) 37c.; J. Bruzinckas 25; J. Bartkus 25. Atsiųsta — \$2.90.

Iš Lost Creek, Pa. Susivienijimo Anglek. Amerikoj 1393 kuopa — 10 dol.; M. Bridickas 1 dol.; K. Kursvietis 20; J. Steiny 25; J. Velykis 25; A. Sabaliauskas 25; J. Stankevčius 25; A. Žuraitis 10; J. Lučkus 50; K. Skystimas 10; M. Stepulaitis 50; S. Vasiliauskas 25; J. Skystimas 50; J. Savickas 25; J. Valiukevičius 25; J. Šnekutis 10; J. Klyžys 10; A. Siukas 25; B. Baltruševičius 50; P. Palokas 30; K. Zvinigila 10; J. Danesevičius 15; J. Rūglys 25; P. Brasianckas 25; A. Zenkevčius 25; S. Zemaitis 25; A. Čepala 25; T. Urbonas 25; J. Minkevčius 25, — viso \$17.90.

Iš Grand Rapids, Mich. 60 kp S.L.A. \$8.00

Buvo \$112.69

Iš viso yra \$157.49

Aukos kankintiniams.

Riverton, Ill. J. Gillett 10c.; P. Klėsmetas 15; A. Gillettienė 5c.; A. A. Klėsmetienė 10; J. Starėnskas 10; J. Dzinga 20; M. Urbanska 15; A. Kairukas 25; A. Pekaraitis 50; P. Pekaraitienė 50; B. Šukzdienė 15c.; M. Sluperienė 10; A. Bendžėnas 15; C. Bendžėnienė 15; M. Baliunienė 5; J. Baliunas 10; A. Zeberauckienė 5; J. Baukus 10; E. Zeberaučkas 10c.; K. Šukzda 25. Atėmus pusę mokslėiviams, lieka \$1.60.

Buvo \$639,03

Lieka izde \$640,63

Aukos mokslėiviams.

Iš Riverton, Ill. (ziur. „aukos kankintiniams“) \$1.60.

Iš Ansonia, Ct. M. Pauliukaitis 25c.

Buvo \$7.56

Viso \$9.41

Atsakymai.

J. Sliburini Waterburyje. Aukautojų vardus, prisijūstus be aukų, negarsiname. Tatai buvo ne kartą ir seniau pažymėjama.

J. K-rivi. Tiesa, karčiamninkai per daug giriasi, jų „susivienijimas“ kad ir būtų tautiškausias, tai visgi bus apriūgę, kaip ir jų pardaviniai... Ir tas tiesa, kad karčiamninkai nedorai pasielgė užskūsdami „jaunus“ piknikierius, be „laisniū“ pardavinėjančius alų: jie mat nepripažino laisvos konkurencijos... Viskas gerai, tik kodėl karčiamninkus peikdami, taip giriat kliubininkus-piknikierius? Bene jų aluje daugiau yra „tautiškumo“? Pajuokiat karčiamninkus, bet ir iš jūsų „kritikos“ kiti pasijuoktų; dėlto jūs nė netalpinam.

L. Vaikai. „Mano kritikui“ pergaug ilgai. Nevertėtų nė kritikuot tokį „kritiką“. O jūs papučsalai, kaip: „nusmuko nuo koto“ ir kitoki — tik sudarko straipsni. Parašyk trumpiau, jei matot, kad reikia atsakyt.

Farmos!

Farmos! Lietuviai, kurie turite kiek kapitoto ir norite pirkti savas farmas oia pat New York'o steite, kur žemė gera, išdirbta ir su budinkais, yra dabar mano rankose ir norėčia kad tik lietuviams papultų; jau čia keli lietuvių turi savo farmas; prekė pigi ir duodasi ant išmokėjimo. Cia gaspadoriai pelno su apvyniais, pienu, sviestu, kiaušiniams ir t.t.

Katrie norite dasizinti apie prekę ir didumą farmų, tai prašau rašyti pas mane lietuviškai, lenkiškai, ruskai, angliškai arba latviškai, o gausite atsakymą. Prašau įdėti uz 2 c. markę dėl atsakymo.

Ge Kleek, Poolville, N. Y.

„Vienybės“ redakciją telefonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

Scalp Specialist.

NAUJAUSIAI IŠRABOTOS MEDICINOS: Naujausi mūsų vaistai yra pasekmingiausi, gydo daugybę ligų. Plaukus tikrai ataugina, slinkimą, pleiskaną, papučkus ir daugel kitų ligų su naujaisiu budu Radikal gydymas. [Laboratory: 313 Bedford ave.] Parašykite pas: **Prof. J. M. Brundza,** New York & Brooklyn.

Pasarga sergantiems vyrams.

Visi šiandieniniai garsingi gydymai per gromatas yra tik viliojimų pinigų nuo ligonių. Jeigu tikite teisybę ir reikalaujate pagalbos nuo užsikrečiamų lytiškų bei nerviškų ir kitokių ligų (išgydomė nuo girtybės — nežinant galima įduoti gyduoles) su mūsų naujaisiu metoda, nuo kurios tukstančiai pasigelbėjo. Kas nori rodos, teprišūnčia už 10c. stempų, o gaus vią žinią, kaip ir ką daryti.

Koenigsberg Specialist. Bx 106, Willamsburg, Brooklyn, N. Y.

H. A. MEDOFF'S TIKRA LIETUVIŠKA TRAJANKA

GENUALISKI IR EUROPIŠKI PHARMACISTAI. Atkeliavo iš seno krajaus ir apelatojo po No. 151 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. Yra tai tikri dirbėjai Europiškų ir Amerikoniškų gyduolių. Sudaro kuogerianetus ir speciališkaus receptus. Prilanko trajanką kuo atsakančiausią ir visiskai tikra lietuviška trajanka. Viet atėliaukimai bus teisingai ir reguliariškai apatūrti, su visais užgandėnimais. Su guodone,

H. A. MEDOFF,
151 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKR. ŠČIS. „KOVA.“

Talpina pilnas ir teisingas žinutes apie judėjimą darbininkų pasaulyje ir čia Amerikoje. Straipsniai, apysakos, eilės ir kiti visi tilpę rašteliai yra kiekvieną užimanti ir pamokanti. Platinkite, draugai, „Kovą“, vienintelį laikr. štj, kurs gina žmonių darbininkų reikalus.

Prekė: ant metų — \$2.00; ant pusės metų — \$1.00. Adresuokite šaip:

„KOVA.“

412 Siegel Str., Philadelphia, Pa.

Mažieszius Diksa

60 E. main str. Plymouth, Pa. Užlaikau visokios degtinės, vyno, skanaus alužio, puikiai kvepenčių cigarų.

Nepamirškite atsilankyti.

Laimėjimas laikrodėlio

pagelbai Antano Jurkonio tapo atidėtas nuo 24 balandžio ant 12 dienos berzelio (June) 1905 m., atsibus pas Juožą Auskį, Glen Lyon, Pa.

Antanas Staszauckas,

Laikau puikioje vietoje Salūnų, užlaikau puikiausius gėrymus, alų ariolką, vyną ir skaniausius cigarus. Nepamirškite atsilankyti pas savo tautietį.

No. 2 Cor. Nesbitt ir Broadway st. EAST PLYMOUTH, PA.

Dr-as A. Bacevyčia,

GYVENA 187 Ferry st., Newark, N. J.
Telefonas L. D. 397 W.

Ligonius namieje priima iš ryto nuo 8 iki 9.30, ir po piet nuo 4 iki 5 ir nuo 7 iki 8.30 vakare.

Telposi turi ofisą Elizabeth, N. J. 205 First

Telefonas 801 J. L. D.

Telponius priima kasdien nuo 12 iki 2.30 po piet

Tik 10 centu už tuzina popieru.

Kas priėmė 25 centus pašto markėmis, tas aplaiks 12 popierų su kortais ir da pridėsiu knygelę vertą 15 ct.; iš šių 3 pasirink 1 kokią nori: 1) knygelė dėl pasimokinimo kaip kortas išlėt ir atspėt per kortas laimę ir nelaimę. 2) sąrašų išguldymo knygelė, 3) grazi dainų knygelė.

Popieros su visokiais gražiais paveikimais, visokiomis dainelėmis, gražiomis kvietimais ir visokiais paveikimais, tinkamos rašyti pas mielas tėvelius, brolius, seseris ir pas mielas merginas. 6 tuzinai už \$1.00.

Reikalaujame agentų ir duodam gerą uždarbį. Adresuokit:

C. G. AGENT,

Sta. W. Box 14. Brooklyn, N. Y.

A. Maslauckas ir Sunus,

LIETUVIŠKI GRABORIAI,

Karietos ant vėseilių, laidotuvių ir krikštynų. Vežimai perkrausty-mui ir t. t.

415 W. Main Street.

PLYMOUTH, PA.

Naujas Teleponas 7031.

J. Stravinckas,

549 Main str. Edwardsville, Pa.

Laikau puikioje vietoje Salūnų, užlaikau puikiausius gėrymus, alų ariolką, vyną ir skaniausius cigarus. Nepamirškite atsilankyti pas savo tautietį.